

XXIII МЕЖДУНАРОДЕН
ФЕСТИВАЛ „МАРТЕНСКИ
МУЗИКАЛНИ ДНИ“

ОБЕЩАВАЩО НАЧАЛО

В рамките на утвърдената традиция първият концерт, с който тържествено бяха открити XXIII „Мартенски музикални дни“, бе предоставен на Русенската филхармония — основател, домакин и постоянен участник във фестивала. В програмата на концерта бяха включени различни по своята стилова и жанрова принадлежност творби. Водещо място бе отредено на кантата „Септември 1923“ от Константин Илиев, която се съзрява пряко с посвещението на фестивала. В нея темата за първото в света антифашистко въстание се третира многогранно от позициите на творец с изострена чувствителност и ярко съвременно светоусещане.

Голямата заслуга на диригента з. а. Алипи Найденов бе обединяването на творческите усилия на отделните изпълнителски компоненти — солисти, хор и оркестър, за да се разкрие пълнозвучно и мащабно богатото идейно-емоционално съдържание на творбата. Убедително, съдържано и същевременно с огромна емоционална сила бе постигната основната тема. Това определи по естествен начин музикално-сюжетното развитие, в което се откроява интересно изградените, върху ритмичната основа на неравноделните тактови размери, кульминации. На моменти

постигнатата сила на динамиката не бе съобразена с акустичните възможности на залата, което довеждаше до хипертрофична реализация на правилно потърсените изграждания. В замяна на това великолепно прозвучаха епизодите, в които, запазвайки чертите на основния музикален образ, приглушената и съдържана звучност ги насити с нов смисъл и съдържание. Отлично изпълнението от З. Русев соло-виола бе съществен момент в развитието на музикалната идея и логичното ѝ изграждане в края на първата част на произведението. Настъпателно и с подменен съзвращающий оркестров епизод определи приповдигнатото настроение и в по-нататъшното развитие на творбата. Нейният триумфално-тържествен финал, блестящо реализиран от диригента, хора и оркестъра, бе символ на трагиката от поражението и на непоколебимия стремеж и вяра на народа в бъдещата победа. За този успех безспорни заслуги имаха солистите Е. Максимова — сопран, Д. Станчев — бас, Г. Стефанов — цетец, както и хор „Морски звуци“ — Варна с диригент н. а. М. Чонев.

В Концерта за пиано № 1 от Бетховен италианският пианист Фаусто ди Чезаре изяви изключителните си инструментални възможности. На негови

артистичен натюрел явно са чужди външната показност, излизаният патос и драматизъм. Той се стремеше да насити музикално-художествените образи със съдържание, да постигне съвършенство и красота на звука. Особено успешно солистът постигна втората част, открояваща се с богатство на настроението и изящество на израза. Чувстваше се обаче нуждата от динамична амплитуда, от по-ярко и категорично разкриване на отделните теми и тяхното развитие, което би съдействувало за по-пълна реализация на същността на творбата. Оркестърът — точен и отзивчив към творческите търсения на солиста — бе напълно равносетен участник в изпълнението на концерта.

Изпълнението на Симфония № 1 от Малер е ново творческо завоевание на колектива на Русенската филхармония. Авторитетното ръководство на диригента Алипи Найденов позволи да бъде реализирана мащабната конструкция на отделните части, да се изтъкнат тяхната характеристика и необикновеното богатство на художествени образи и настроения. Това спомогна за убедителната музикална реализация на философската същност на творбата, която обединява отделните части на симфоничния цикъл. Силно пе-

чателният направи оркестровата звучност — агресивна, богато нюансирана, с необичайно многообразие на израза, съответстващо на различните емоционални и психологически състояния. Очевидни са успехите на отделните оркестрови групи и инструменти при изграждане на симфонията.

Първата част бе реализирана в широки и спокойни линии. Отделните теми получиха богато развитие. Открояваха се призивните интонации на тропетите, което осъществява идеята връзка с финала на симфонията. Великолепно бе реализиран танцовият характер на втората част, който не

загуби своята определяща функция и в средния, със значително по-спокоен характер дял на частта. Това безспорно бе най-добре постигнатият момент от симфонията, налагащ се с благородството на музикалния израз, с естествено и непринудено претворяване на характерната ритмична структура, с богатството и разнообразието на настроението.

Откри се и третата част — пълна картина на музикалния живот в австрийската столица. Това определя калейдоскопичния характер на чувството и свързаното с него движение на музикалната мисъл. Противоречивият характер на човешката душевност, силата на нейните пориви и стремежи характеризираха богатия музикален свят и в последната част на симфонията. С професионално майсторство и усет за идейния замисъл на частта оркестърът претвори контрадициите по своята сила глумидинация, градира ги и функционално ги свързва с тържествения, открояващ се емоционален финал.

Високото художествено равнище на първия фестивален концерт откри пътя за поредица от ярки и възбудяващи музикални прояви в програмата на фестивала.

Силви СТАМБОЛИЕВ